

УТВЪРЖДАВАМ:

Галина Сакарова  
Директор на СУ „Трайко Симеонов”, гр. Шумен

Програмна система на обучението при деца в  
полудневна подготвителна група  
за учебната 2025/2026 година

## **Ранно детско развитие в задължителното предучилищно образование**

Процесът на образование, възпитание и социализация в задължително предучилищно образование се осъществява съгласно държавния образователен стандарт за предучилищното образование. Програмната система на СУ „Трайко Симеонов“, град Шумен е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел. Тя е концепция за реализиране на Държавния образователен стандарт за предучилищното образование и определя принципите, подходите, методите и организационните форми на педагогическото взаимодействие в училище. В подготвителната група към училище се приемат деца, навършили 5 и 6 години в годината на записване. Съгласно чл.9, ал.2 от Наредба №5 за предучилищното образование от 2016 г. при недостатъчен брой за сформирване на отделна група от деца в съответната възрастова група може да се сформира разновъзрастова група. Полудневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 6 последователни астрономически часа на ден преди обяд през учебната година. Началният час на сутрешния прием ( 8:30 часа) и крайният час (14:30 часа) на изпращането на децата за деня са определени от Правилника за дейността на училището. В полудневна организация в учебното време се редуват основна и допълнителна форма, а в неучебно време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- условия и време за игра и почивка;
- условия и време за закуска;
- дейности по избор на детето.

Учебното време през учебната година е в периода от 15 септември до 31 май на следващата календарна година. Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни. Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица, в случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл.154., ал.2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето. Неучебното време без основни форми на

педагогическо взаимодействие е в периода от 1 юни до 14 септември. Децата от подготвителни групи, записани в полудневна организация, могат да отсъстват само по здравословни причини или по други уважителни причини, удостоверени с документ от компетентен орган, както и по семейни причини. Отсъствията на децата по семейни причини през учебно време е допустимо за не повече от 10 дни за съответната учебна година с писмено уведомяване от родителя в срок, определен с Правилника на дейността на училището. Децата в полудневна подготвителна група ползват ваканциите, определени в училищното образование за съответната година със заповед на министъра на образованието и науката (чл. 10, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от Наредба № 5 за предучилищното образование). Съобразно очакваните резултати по образователните направления по време на учебната година децата може да участват в организирани прояви, изяви и мероприятия и организирано да посещават природни обекти, обществени, културни и научни институции. Редът и начинът на организиране на посещенията на природни обекти, прояви, изяви и мероприятия в обществени, културни и научни институции се определят в Правилника за дейността на училището, а провеждането им се контролира от директора. Посещението и/или участието в прояви, изяви и мероприятия, организирани от други институции и провеждани в населеното място на училището, се разрешават от директора на училището и след получаване на писмено информирано съгласие на родител. За всички дейности по организирано извеждане на децата от населеното място на училището се изисква информирано писмено съгласие на родител. Редът, начинът и сроковете за уведомяване на родителите, получаването и съхранението на информираното писмено съгласие се определят в Правилника за дейността на училището (Съгласно чл. 20а, ал. 1, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 от Наредба № 5 за предучилищно образование).

## **ЦЕЛИ**

- ✓ Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовка на детето за училище – социална, познавателна, специална.
- ✓ Прилагане на образователни модели, съобразно европейските ключови компетенции за подобряване на образователните постижения на децата.

✓ Овладяване на български книжовен език като основа за опознаване на света, за общуване, за разширяване на познанието и систематизиране на детския опит в между културна среда.

## **ФИЛОСОФИЯ**

- ✓ Щастливо детство;
- ✓ Цялостно развитие на детето;
- ✓ Играта – ключова дейност;
- ✓ Утвърждаване на националната идентичност.

## **ПРИОРИТЕТИ**

- ✓ Равен достъп до качествено образование на всички деца;
- ✓ Качество на образователната услуга и продукт;
- ✓ Измеримост/стандартизация;
- ✓ Интегриране – естествени интегративни връзки между образователните направления, интегриране на ресурси, възможност за интегриране на човешкия ресурс – работа в екип;
- ✓ Интерактивни педагогически технологии за игрово-образователно пространство като основа за бъдещото продължаващо обучение и индивидуален прогрес – универсалност на играта в процеса на педагогическото взаимодействие;
- ✓ Екологосъобразна социализация;
- ✓ Емоционално балансирано пространство на взаимодействие в реална и виртуална среда между дете –учител – родител – общност;
- ✓ Личностно ориентиран процес – детето активен субект – съхранявайки идентичността и уникалността на детската личност при максимално разгръщане потенциала ѝ и готовност за началната училищна степен, възпитавайки я в емпатия в мултикултурна среда в глобализиращият се свят, учителят – ментор;
- ✓ Развиваща – удовлетворяваща потребностите и очакваните резултати на потребителите на образователната услуга – деца, учители, родители, общност;

- ✓ Креативност – възможност за избор или изграждане на образователни технологии от педагога, вземане на информирани професионални решения от педагога;
- ✓ Среда, предполагаща критическо мислене и креативност на детската личност;
- ✓ Правата на детето;
- ✓ Модели за работа с родителска общност;
- ✓ Дигитална компетентност – ИКТ в педагогическото взаимодействие, проекти, презентирание.

## **ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ**

Подходи за реализиране на програмната система, по-конкретно: съдържанието на формите на педагогическо взаимодействие; тематичното разпределение по образователните направления; проследяването на индивидуалните резултати на децата са следните:

### **Личностен и индивидуален подход към всяко дете;**

- ✓ ✓ Ситуационен и интегративен;
- ✓ ✓ Игрови;
- ✓ ✓ Използване на Е-обучение и технологии;
- ✓ ✓ Конструктивен.

### **Форми на педагогическо взаимодействие са:**

- ✓ ✓ основна
- ✓ ✓ допълнителна

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детския учител се съобразява със: степента на развитие на децата в групата,

възрастовите особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

Основна форма на педагогическо взаимодействие е Педагогическата ситуация. Използва се при реализиране на образователните направления:

- ✓ Български език
- ✓ Околен свят;
- ✓ Математика;
- ✓ Изобразително изкуство;
- ✓ Конструирание и технологии;
- ✓ Музика;
- ✓ Физическа култура.

Разпределението на педагогическите ситуации се осъществява в седмично разпределение. Общият седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на седемте компетентности е седемнадесет. Времетраенето на ситуацията е от 20 до 30 минути.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

**Видове допълнителни форми:**

- ✓ Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;
- ✓ Дейности организирани от детския учител – различни видове игри, състезания, конкурси, развлечения, тържества, наблюдения на обекти от околната среда;
- ✓ Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации.

**РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ.****БРОЙ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ  
НАПРАВЛЕНИЯ**

| Образователно направление   | Брой / трета възрастова група/ | Брой /четвърта възрастова група/ |
|-----------------------------|--------------------------------|----------------------------------|
| Български език и литература | 3 / 2+1/                       | 3                                |
| Околен свят                 | 2                              | 2                                |
| Математика                  | 3 /2+1/                        | 3                                |
| Изобразително изкуство      | 2                              | 2                                |
| Конструиране и технологии   | 2                              | 2                                |
| Физическа култура           | 3                              | 3                                |
| Музика                      | 2                              | 2                                |
| общо                        | 17 / 15+2/                     | 17                               |

**Дневен режим**

| Час / часови интервали /  | Основни допълнителни форми на педагогическо взаимодействие                                                                                                                   |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 8:30-09:00 –<br>9:00-9:30 | Прием на децата, раздвижване, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител.                                                                         |
| 9:00 – 9:30               | Закуска, разговори, игри, ритуали, поздравя                                                                                                                                  |
| 09:30 – 10:00             | Педагогически ситуации                                                                                                                                                       |
| 10:00 – 10:20             | Допълнителни форми на педагогическо въздействие (Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, творчески игри, игри с правила, изпращане на децата) |
| 10:20-10:50               | Педагогически ситуации                                                                                                                                                       |
| 10:50-11:10               | Междинна закуска, игри, занимания по избор                                                                                                                                   |
| 11:10-11:40               | Педагогически ситуации                                                                                                                                                       |
| 11:40-12:00               | Допълнителни форми на педагогическо въздействие (Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, творчески игри, игри с правила, изпращане на децата) |
| 12:00-12:30               | Педагогически ситуации                                                                                                                                                       |
| 12:30-13:30               | Допълнителни форми на педагогическо въздействие (Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, творчески игри, игри с правила, изпращане на децата) |



## Седмично Разписание

| Понеделник                    | Вторник                     | Сряда                      | Четвъртък                            | Петък                  |
|-------------------------------|-----------------------------|----------------------------|--------------------------------------|------------------------|
| „Български език и литература“ | Математика                  | Околен свят                | Математика                           | Физическа култура      |
| Музика                        | Изобразително изкуство      | Български език             | Физическа култура                    | Български език         |
| Математика                    | Околен свят                 | Конструирание и технологии | Конструирание и технологии           | Изобразително изкуство |
| Физическа култура             | Български език и литература | Музика                     | Допълнителен модул по Български език |                        |

### **БЪЛГАРСКИ ЕЗИК- ДОПЪЛНИТЕЛЕН МОДУЛ Е ДОПЪЛНИТЕЛНО ОБУЧЕНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА ЗА ДЕЦАТА В ППГ НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ. 14, АЛ. 1, Т. 1, АЛ. 2, АЛ. 3 И АЛ. 4 ОТ НАРЕДБАТА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ.**

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансирано разпределение на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Тематичното разпределение отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда.

- тематично разпределение на образователното съдържание на направление „Български език и литература“, Трета Възрастова Група
- тематично разпределение на образователното съдържание на направление „Математика“, трета възрастова група
- тематично разпределение на образователното съдържание на направление „околен свят“, трета възрастова група

- тематично разпределение на образователното съдържание на направление „музика“, трета възрастова група
- тематично разпределение на образователното съдържание на направление „изобразително изкуство“, трета възрастова група
- тематично разпределение на образователното съдържание на направление „конструиране и технологии“, трета възрастова група
- тематично разпределение на образователното съдържание на направление „Български език и Литература“, четвърта възрастова група
- тематично разпределение на образователното съдържание на направление „Математика“, четвърта възрастова група
- тематично разпределение на образователното съдържание на направление „околен свят“, четвърта възрастова група
- тематично разпределение на образователното съдържание на направление „музика“, четвърта възрастова група
- тематично разпределение на образователното съдържание на направление „изобразително изкуство“, четвърта възрастова група
- тематично разпределение на образователното съдържание на направление „Конструиране и технологии“, четвърта възрастова група

### **Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищно образование**

Сътрудничество и взаимодействие с родителите. Сътрудничество със семейство. Родителите са първите и най-влиятелни педагози за малките деца и най-влиятелните хора в живота им. Те имат най-пряка отговорност и участие при подготовката за училище. Родителите са участници и партньори в системата на предучилищното образование, заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

### **Цели за съвместно сътрудничество между педагози от детската градина и родители:**

- Повишаване на доверието в образователната система.
- Активно участие на родителите за успешна адаптация и социализация на детето, както и в образованието на техните деца за подкрепа на личностното развитие на децата.
- Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовката на децата за училище.
- Разбиране, подкрепа и споделена отговорност между детската градина и семейството, формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене.
- Съвместна работа за разбиране на ученето като ценност.
- Разпределяне на правата, задълженията и отговорностите между детската градина и семейството за постигане на стратегическите цели и приоритетите на политиката за учене през целия живот.
- Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществяват чрез различни форми, обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.
- Индивидуални форми на сътрудничество:
  - индивидуален разговор /среща/ между учител и родител;
  - индивидуална консултация;
  - съобщения /устни; писмени/.
- Групови форми на сътрудничество:
  - родителска среща;
  - тренинг;
- Други форми на сътрудничество:
  - участие на родителя в образователния процес;

- информационни табла за родителя;

Сътрудничество и взаимодействие се осъществява и в случай, когато конкретна ситуация или поведение на детето го прави необходимо / чл. 208, ал. 1 от ЗПУО/.

Родителите дължат почит и уважение на педагогическите специалисти, които от своя страна зачитат правата и достойнството на самите родители като участници и партньори в системата на предучилищното образование / чл. 219, ал. 2 и 3 от ЗПУО/.

Родителите участват в Обществения съвет на детската градина или училището по реда посочен в Глава четиринадесета, чл. 265 и чл. 266 на ЗПУО. Родителите имат права и задължения, посочени в Гл. десета, чл. 209 и чл. 210 на ЗПУО. Отговорно участие на семейството в стимулиране постиженията на децата и позитивното семейно възпитание. Позитивното семейно възпитание е свързано с грижи за благополучието на децата и общуване, които им дават възможност да постигат най-добри резултати в отношенията в семейството, в детската градина и училището, с приятелите в обществото. Позитивно възпитание предполага родителите да развиват способностите на детето чрез признание, ориентиране в света и определяне на рамки, в които то се чувства сигурно и може да се развива в пълна степен.

Реализирането на „педагогическо образование на родителите” провокира инициативност в сътрудничеството между педагогическия екип и семейството.

Педагогическото образование предполага запознаване на родителите с ефективни методи и средства за възпитателно влияние чрез провокиране и оптимизация на техните житейско-възпитателни ориентири. То подпомага усвояването на позитивни модели на родителско поведение; осмисляне и осъзнаване конкретните възпитателни ситуации и начините за разрешаването им; изграждане достойнство, комфорт и увереност в себе си като възпитатели. Педагогическото образование на родителите е свързано както с традиционни форми за сътрудничество със семейството /поддържане на постоянна връзка, родителски срещи/, така и с неформални интерактивни стратегии и технологии /социалнопедагогически тренинг за оптимизация на житейско-педагогическата култура на семейството/. Реализацията на педагогическото образование е свързано с образователни материали за родителите по проблематиката на семейното възпитание. В случаите на обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие на децата екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с

родителите – чл. 176, ал. 3 от ЗПУО. Работата в сътрудничество и партньорство между педагози и родители е основата, върху която се създават конкретните практики и опит за печелене на широка обществена подкрепа на детската градина като институция.

## **ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПОСТИЖЕНИЯТА НА ДЕЦАТА – СЪЩНОСТ, МЕТОДИ И ФОРМИ.**

В съответствие с актуалните изисквания към образованието на децата особена значимост придобива дейността на учителя, насочена към

диагностика на резултатите от образователния процес. Като се има предвид, че предучилищния период е най – пластичната възраст, важно е да

се отчитат динамичните изменения, които стават във възрастовото и индивидуалното развитие на детето – да се проследяват постиженията на

всяко дете. Своеобразието на тази дейност на учителя се изразява преди всичко в това, че тя е вградена в текущото педагогическо общуване.

Това на практика се осъществява чрез включване в конкретни ситуации на задачи за проследяване на резултатите от образователните направления.

Методи и форми за проследяване на постиженията на децата

Текущи:

Интерактивни методи:

- Ситуационни (кауза, игра и др.)
- Дискусионни (анкета, беседа, дискусия, обсъждане, обяснение и др.)

Предметно – оперативни методи:

- Обследване
- Конструирание
- Предметни игри
- Предметно моделиране
- Дидактични упражнения
- Разглеждане
- Описание

Практико – изпробващи методи:

- Експериментиране

- Дидактични игри
- Конструирание
- Етюди
- Словесни игри
- Предметно-схематично и графично моделиране

Игрово – преобразуващи методи:

- Всички видове игри – конструктивни, театрализирани, сюжетно-ролеви, дидактични, музикални и подвижни.

Информационно – познавателни методи

- Наблюдение
- Демонстрация
- Разказ
- Беседа
- Драматизация
- Оценяване
- Словесни игри
- Аудио-визуално възприемане
- Обсъждане
- Казус

Периодични: в началото и в края на учебното време: тестове, диагностика – входяща и в края на учебното време

## **ОБЩА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ**

Подкрепата за личностно развитие на децата се организира и осигурява в съответствие с утвърдените областни и общински стратегии за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. **Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развиване на потенциала на всяко дете от подготвителната група И включва:**

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- грижа за здравето;

- ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- логопедична работа.

**Общата подкрепа за личностно развитие в подготвителна група, която е насочена към превенцията на обучителните затруднения и включва:**

- Обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
- Прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие;
- Индивидуална и групова работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески, и/или сензорни затруднения.
- Общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от психолог, ресурсен учител/логопед. Сроковете и отговорниците са включени в График на съответните специалисти.
- Усвояването на български език за деца, които слабо владеят или не владеят български език (допълнително обучение по български език) по проекта се осъществява чрез осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в рамките на допълнителни модули по образователно направление в частта по български език, осъществявани в педагогически ситуации през учебното време. Сроковете и отговорниците са включени в График на обучения в допълнителен модул по български език – по две педагогически ситуации на седмица.
- Психологическата и социалната подкрепа на деца от подготвителната група се подпомага чрез назначаване на образователен медиатор и е насочена към формиране на мотивация за активно приобщаване на децата в системен риск от отпадане.

## **ДЕЙНОСТИ**

**2025-2026**

### **Септември**

27.09 – Международен ден на Туризма

28.09 – Международен ден на Правото да знам

29.09 – Международен ден на Сърцето

### **Октомври**

04.10 – Световен ден за Защита на животните

05.10 – Световен ден на учителя

07.10 – Световен ден на усмивката

### **Ноември**

01.11 – Ден на народните будители

16.11 – Международен ден на толерантността

21.11 – Ден на Християнското семейство

### **Декември**

15.12- писмо до Дядо Коледа

18.12 – Коледна изложба

19.12 Пред Коледно парти

### **Февруари**

Участие в конкурс на просвета „ Картичка за мама“

17.02 – Международен ден на Доброто



21.02 – Световен ден на майчиния език

22.02 - Ден на розовата фанелка – ден за борба с училищния тормоз

### **Март**

1.03 – изработване на мартенички ( дейности с родители)

08.03 – Празника на мама

20.03 – Международен ден на Щастieto

22.03 – Световен ден на Земята ( водата )

### **Април**

01.04 – Международен ден на хумора и шегата; птиците ( посещение на Зоокът с родители)

02.04 – Международен ден на Детската книга

03.04. Боядисване на яйца

07.04 – Световен ден на Здравето ( покана Румяна Иванова и родители)

23.04 – Световен ден на Книгата и авторското право

### **Май**

01.05. Ден на труда /Всяко дете да покани родител да разкаже малко повече за неговата професия /

07.05 – Ден на Радиото

15.05 – Международен ден на Семейството

18.05 – Международен ден на Музеите ( посещение на музей с родители)

24.05– Ден на славянската писменост, българската просвета и култура